

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyitvány sora 40 fillér.

Felekezeti béke.

(Ü. L.) A magyar nemzetre végzetes csapás lenne, ha általánossá válna a felekezeti villongás. Már pedig a néppárt ilyesmit akar. Irtó hadjáratot folytat minden ellen, ami nem szolgálja a klerikalizmus érdekeit. A néppárti sajtó szemében most szálla gróf Széchenyi Emil, aki pedig igen előkelő szerepet játszik a katolikus közéletben, s aki az Országos Katolikus Szövetség elnöke is. De mert megnyitó beszédében a békés hangulatnak adott jelszót és elítélte azon törekvést, hogy a katolikusok politikailag szervezkedjenek. Ezen hazafias aláspontról jajdul fel a klerikalizmus sajtó. Holott Széchenyinek igaza van, a katolikus egyháznak semmi szüksége arra, hogy ellenséges magaviseletet tanúsítson a más vallásuakkal szemben, — sem pedig érdeke nem lehet politikailag szervezkedni. Az ily szervezkedéssel csak a magyar nemzetet gyöngíti, bevive a politikát az egyház körébe is.

A katolikus hitűek nagyszámmal vannak hazánkban, még pedig túl nagyszámban. És így idegességre nincs ok, hogy hitükben gátozhatná valaki, holmi elnyomásnak lehetnének kitéve. Hiszen ha ma már nem is államvallás a katolicizmus, de bizony még ma

is rányomja a kath. jelleget több országos intézményre. Az uralkodóház mint katolikus, az az udvaruk is. A koronázási ceremónia kath. színezetű, az még a megkoronázó esküforma is. Az országgyűlések megnyitása s bezárása kath. főpapok közreműködésével történik. Nagy kiváltságos állást foglalnak el a főpapok óriási vagyonukkal s teméntelen egyházi javukkal. A katonaság hivatalos istentisztelete katolikus és így tovább, ugyan ennyi megkülönböztetés mellett, beszélhetni-e elnyomásról? avagy háttérbe szorításról? . . . Nem! . . . S ha mégis politikai szervezet kell, az nem katolikus hanem klerikalizmus érdeke. Ez pediglen két különböző dolog.

A jó magyar katolikus ember nem szakad el nemzetétől, hite mellett kitart, de nem vetkőzi le a magyarságát. És így nem rajong a felekezeti villongások után. A klerikalizmus előtt azonban ismeretlen fogalom haza — nemzet elnevezés. Célja a hatalom kézrekerítése bármilyen eszközökkel is, hogy rabságba hajtsák a népeket s uralkodjanak a lelkeken is; ez utóbbi vallásos czéger alatt akarják kivívni. Ezért vágják pózba magukat, mint a katolicizmus védői. Holott előttük a vallás is csak ürügy, hatalmi ervényesülésük érdekében. Ezért foly a sajtójuk hadjárata most Széchenyi ellen, mivel e magyar főur

nem szolgálja az ök irányelveiket. Azért dühöngenek minden ellen, ami nem szolgálja az ök érdekeiket.

Épp a felekezeti béke érdekében itéljük el a Müegyetemen történeteket is. Hangos tüntetések folynak a Müegyetemen, az egyik tábor radikális, a másik hitvédő jelszavakkal áll egymással szemben. És mindez azért, mivel a Müegyetem Segítő Egyesületének a napokban lefolyt ünnepélye kath. vallásos szertartás közepette és vallásos jelvények használatával folyt le. Szó sincs róla, ez nem volt tapintatos eljárás a rendezők részéről! . . . Elvégre a tudományos kutatás csak úgy lehet eredményes, hogy ha független minden felekezeti vagy vallásos tendenciától. A tudomány is más, a vallás is más, a kettőt összekeverni nem lehet és nem szabad. És így a gépek birodalmából ki kell rekeszteni minden felekezetiességet. És így az oltár nem volt helyén a müegyetemi ünnepélyen, sem a mise-mondásnak. De ha már megtörtént a tapintatlanság, hogy felekezeti ünnepé sajtóitották ki a tudomány ünnepét, ez nem lehet ok arra, hogy keserűséget hagyjon az ifjak egy részének a szívében. A kath. szertartással azon intézet nem lett katolikus intézetté. A kath. szertartás pedig nem sérthet senket, a midőn hazánkban a kath. hitűek

A pálfalvi szélmolnár.

— Folytatás és vége. —

Negyednapra kerültek haza és hoztak egy urat. Megjárták Kadácsot, meg a Homoród melléket, megnézték, megalkudták és megvettek a szélmalomot, s az az úr, akit hoztak, a szélmérnök volt.

Kovács Gergő Udvarhelyen kutatta föl, ahol megpihentek a vásár után.

Bement a megyeházba, s ott egy ajtón benyitva, alázatosan köszönt:

— Dicsértessék az Úr Jézus!

— Mit akar? — fogadta a köszönést az egyik úr.

— Instálom aláson, — felelt Kovács Gergő,

— a szélmérnök urat keresném.

— Mit? — csodálkozott a hivatalnok, — szélmérnököt?

— Azt instálom! — beszélt igen komolyan Kovács Gergő.

— Olyan nincs, ne bolondozzék, menjen dolgára! — morgott az úr.

— Megkövetöm aláson, ha vétöttem vó'na, — alázkodott Gergő, — de máng hogy ne vó'na? Van itt útmérnök, házmérnök, masina mérnök, földmérnök, csak éppen e ne' vó'na? A levegő ég se kutya! Arra ne fogadott vó'na sönkit a vármegye?...

— Há minek kellene magának? — érdeklődött az úr, — repülőgépet akar csinálni?..

— Azt instálom tekintetős úr, azt! — vidult föl Gergő, azt én, szélmalom!

Ilyen előzmények után bejutott a mérnökökhöz és kiválasztott egy urat, aki hajlandó volt kikeresni a legjobb széljárást, és eldöcözöttette a szekéren.

Helyet a malomnak ő ugyan rég választott, a falu alatt, a csererdő mellett, de azért úgy gondolta, mégis csak jobb azt megnezetni. Hátha a mérnök is azt a helyet választaná.

Megjárták a határt. . . .

Voltak a cserés mellett, a Kalonda oldalán, mindenféle.

A mérnök nézett, szagolt, mért, kis zászlókat tűzött ki, s végül kijelölt egy helyet a hegyoldalban.

Kovács Gergőt meglepte a dolog. Meg is kérdezte a mérnököt!

— Ugyan mondja meg a nagyságos szélmérnök úr, mēt ne vó'na jó cserés mellett?

A mérnök kioktatta Gergőt arról, hogy csak ez a hely jó.

— No, no, öngedelmet instálom! — szólt meghunyászkodva Gergő, — de hogy ne vó'na jó a cserés mellett? Nem ké' a gabonát ide fölhurcolni.

A mérnök elkezdett magyarázni a hegyek formájáról, az áramlásról, depresszióról.

Kovács Gergő csak annyit szolt rá:

— Hát a' miud igön szép beszédnek, mind igön szép! . . .

— Csak annyit mondok még, — méltatlankodott a mérnök, — hogy kárát vallja, ha nem fogad szót! Ott a csererdő elfogja a szelet, ott toronymagasságú malom vitorlája sem indulna meg!

— Ne haragudjék no! — vigasztalta Gergő a mérnököt, — há' isze' ide csináljuk no, ide! . . . És nem csinálták oda.

*

A kaláka hívó estére bejárta a falut, minden barmos háznál elmondva ezt a mondókát:

— Kovács Gergely gazduram tisztölteti egész házi családjával, s ha vó'na erközésök megkérné, hogy a szélmalom elhozatalánál megsegélnek!

Még megvan az a régi szokás, hogyha valaki a faluban házat, csúrt épít, újra zsindeleyeztet, az aratással hátra marad, vagy akármi nagyobb dologba fog, ami sok költségbe kerülne és sok időbe: nem keres pénzért munkásokat, hanem meghívja a falut kalákába és a falu népe elvégzi a munkát ingyen, csak éppen valami falni valóval és pálinkával kell kedveskedni érte.

vannak többségben s minden elűtő czeremonia mellett is — végeredmény az Isten imádása. Szünjen meg tehát a Műegyetemen a további forrongás, annál is inkább mivel a más vallás-felekezeti papok is hivatalosak voltak az ünnepélyen a szeg beverésekor.

És általában ne szakadjunk felekezeti táborokra, mert az a magyar nemzet ellenei malmára hajtja a vizet. Széttagolt magyar nemzetnek nincs jövője. A néppárt szekerét nem kell tolni, mert az ellenkezik a magyar nemzet érdekével, de ellenkezik a katholicizmus érdekével is. Önző rideg klerikalizmusi hatalmi érdekeket szolgál a néppárt, el kell fordulnia tőlük a valódi hazafinak. Legyenek békében a vallásos felekezetek hazánkban. Ha ez intelmet megszívelik, akkor a fekete sereg pusztulni fog a haza földjéről. Katholikus és protestáns jó egyetértésben élhet, nincs ok hazánkban az egymás elleni idegenkedésre. Egy hazának vagyunk közös gyermekei, ne idegenkedjünk a békejobb nyujtásától.

Levelezés.

Balászfalva, 1911. május 16.

A balászfalvai „Szegény tanulókat Segélyező Egylet”, és az ez alkalomra alapított „Eleven Ujság” szerkesztősége, erkölcsileg és anyagilag egyaránt, igen sikerült estélyt rendezett 1911. május 7-én.

Farkas Károly főszerkesztő, dr. Enyedy Jenő társzerkesztővel igen szellemesen állították elő, a helyi érdekességtől hemzsegő lap tartalmát. Guidaly Sarolta reklámos előfizetési felhívása után dr. Pongrácz Ernő tálalta föl a helyi aktualitásokat. Majd Bíró Samuel köszöntött be a szerkesztőségbe banda kísérettel és egy pár szép dala! Sinberger Mariska és Bretter Dániel az „Egérke” cz. dialoggal gyönyörködtették a nagyszámu közönséget. Az irodalmat Botos Matild komoly hangú, de szépen stilizált szavalata, a művészetet pedig Sinterger Mariska bravuros zongora

A Kovács Gergő hívó szavára is összegyűlt másnap reggel negyven ember szekérel, mindenféle fejszével, baltával, szekercével, lánczczal, kötéllel főszerelve kalákába és elindultak, hogy hazahozzák egynapi járóföldről, ingyen, a Kovács Gergő szélalmát.

És hazahozták a Gergő álmát, fából megvalósulva.

Mert fából volt a malom. A malomház váza szép cserfákból volt összeróva, s be volt deszkázva vastag zetelaki deszkával. A forgatható tető zsindeyes, a vitorla, a fogaskerekek, minden csupa fa, csak egy pár vastengely és a malomkő volt idegen anyag.

Nézte a szétszedett malmot az új gazda. Milyen fogaskerekek!... Csupa főzött vaczkorfa!... Keményebb a csontnál, a vasnál!... Szijjas, nem rozsdásodik, nem török nem holmi vas, hanem — fa!...

És a csererdő mellett épült a malom. Egy hét mulva lett készen, éppen egy zivataros napon.

Kovács Gergő szivszorongva leste a munka végét, s mikor a kadácsi ember kijentette, hogy teljesen elkészült, boldog örömmel kapta föl az előre kihozott kukoriczás zsákot, kiöntött belőle egy vékát, felöntötte a garatra és fölkiáltott:

solója képviselte. Beállított Balázs József is, mint tanügyi képviselő és szellemes tanügyi fonákságokkal kedveskedett. A nyaktekert törvénykezési rovatnak dr. Enyedy társzerkesztő volt a méltó képviselője. A kis kokak: Kovács N. Irmuska és Péter Albert szemenszedett valótlanúságokkal ostromolták a szerkesztőséget. Végül Hadházy Béla és Guidaly Mór, mint a közönség képviselői, szoritották sarokba a szerkesztő urat; sőt végre gázzal óhajtották levegőbe röptetni az egész redakciót!...

Lapzárta után, míg a képes melléklet elkészült, Sinberger Mariska zongora kísérete mellett, Bretter Dániel szórakoztatta a közönséget legfrissebb kupaival.

Felemelkedett a függöny és láthatóvá lett az estély legkedvesebb látványossága: 4 élőkép. Az igen kellemes hatás a szereplőket, ... de az elrendezés Haubenschieldt Károlyné főmunkatársat, valamint Sinberger Salamonné alelnököt és Zeiler Antal akadémiai festőt dicsérte.

Az estély összes bevétele 417 kor. 20 fill., kiadás: 226 kor. 60 fill., tiszta jövedelem 190 kor. 60 fillér volt.

Felülizettek: Dániel Istvánné, özv. Sinberger Salamonné, Mendl Jakab 8—8 kor., dr. Rohonczy Béla 5 kor., Mendl Henrik 3 kor., Salamon Samu, Simonffy Alajos, Schneider János, Bőjthe Kálmár, Svarcz Lajos, Haubenschieldt Károly, Nagy Károly, dr. Enyedy Lajos és Guidó Béla 2—2 kor., Steinberger Herman, Ávrám Izidor 1'40—1'40 kor., Farkas Adolfné 1'20 kor., Olteán Emil, Miklós Zoltán, Deutsch Adolf 1—1 koronát. Kiknek az egylet ezuton mond hálás köszönetet. L. A.

HIREK.

— **Személyi hírek.** Szász József Alsó-Fehér vármegye főispánja folyó hó 18-án Abrudbányára utazott, hogy a havasvidéki magyar takarékpénztár közgyűlésén elnököljön. — Ferencz József unitárius püspök folyó hó 17-én Daniel Lajos közig. gyák, gyermekének megkeresztelése végett

— Szélnék a vitorlát!...

Szélnék forgatták a malom fedelét a vitorlával; a szel nekifeküdt, egy percze megrendült az egész alkotmány, aztán zúgva, zakatolva, megindult a malom.

A vaczkorfakerekek egymásban kapaszkodtak, a kő forgott, pergett a garatból a kukoricza és ömlött le a szép sárga liszt. Kovács Gergő boldogan morzsolgatta a még meleg lisztet, aztán elkezdett beszélni halkán, szinte csak magának, de mind hangosabb lett a malom zajában:

— Micsoda liszt! — beszélt. — Ebből lössz puliszka, ebből!... Micsoda malom, az én szélmalom!... Oh te rusnya beka medőseri!... Ez öröl, e' forog... No szélmérnök, mér' a nyavalyába nem vót jó a cserés mellett?!

Forgott a malom, forgott... Már egy félvékányit leörölt. Ott vót a sok szép liszt. De ekkor meglankadt a szél.

A malom egyet nyikkant és megállott.

— Megfordult a szél, eléje a vitorlával!

— adta ki a parancsot Kovács Gergő.

Forgatták, körülforgatták a vitorlát, de a szél gyöngye volt, nem birt vele.

A malom nem indult meg.

*

A pálfalvi szélmalom áll. Néha, nagy rit-

városunkban tartózkodott. — Bánffy Dezső állapota hirtelen ismét rosra fordult, fiát Bánffy Kázmír alispánt sürgönyileg hívták a nagy beteg ágyához. Felgyógyulásához remény nincs. — Ő császári és apostoli királyi Felsege 1911. évi május 6-án Budapesten kelt legfelső elhatározásával Nagyvárad Inczedy-Joksmán Nándor marosvásárhelyi 9. honvéd huszárezredbeli századost, a magyar királyi testőrségnél testőrré és századossá kinevezte.

— **Athelyezés.** Beczner József m. kir. honvéd főhadnagyot városunkból Kolozsvárra helyeztek át.

— **Halálozás.** Dezső Zoltán lőrinczevei ref. lelkész, Dezső Miklós szőlészeti felügyelő fia, f. hó 17-én 25 éves korában agyvelőgyulladásban meghalt. Temetés: Enyeden volt f. hó 19-én nagy részvét mellett; volt hívei is nagy számmal jöttek be és kísérték utolsó útjára szeretett papjukat. — Szotyori Albert iparos f. hó 20-án 53 éves korában meghalt. Felesége egy éve sincs hogy elhunyt, s most az 5 gyermek apa és anya nélkül van. Holnap délután temetik a szorgalmas családapát Tóvis-utcai házából.

— **Konfirmációi vizsga és ünnepély.** A református lelkészi hivatal a szülőknek, a presbiterium tagjainak és az érdeklődőknek tudomására hozza, hogy a f. évben a konfirmáló növendékek kikérdezése f. május hó hó 23-án (kedden) délelőtt 10 órakor lesz a templomban. A konfirmációi ünnepély május 25-én, áldozó csütörtökön lesz. Prédikál és áldást ad: Jancsó Sándor lelkész. Ágéndát mond: Zayzon János vilástanár. Énekel: a gimn. vegyeskar a gimn. zenekar kísérettel, Bodoni Kálmán képzői növendék a tanítóképző zenekara kísérettel, és a tanítóképző férfikara. Az ünnepélyen kikérdezés nem lesz; azért a szülők, presbiteriek, s a közönség a 23-án tartandó vizsgán is jelenjen meg.

— **A fagyos szentek.** A gazdák és gazdasszonyok rém-i a fagyos szentek: Pongrácz, Szervác, Bonifác derekasan viseltek magukat. Kánikulai hősséggel köszöntöttek beés azóta állandó is a hőség. Hátra van

kán, zivataros időben megindul, de soha még nem örölt le egyszerre egy véka kukoriczát.

A pálfalvi szélmalom elhusángolta, aztán elkergette a feleségét, kivel negyven esztendő telt. Elűzte a fiát, eladott minden labas jószágot és most a kocsmán ül. Bujában, haragjában, örökkéig iszik.

Hiába biztatják, hogy vitesse jobb helyre a malmot. Hallani sem akar róla.

Annyiban gondol csak rá, hogy a fertályos üveg mellett mindegyre fölkiált:

— Oh, hogy a suly ötte vó'na meg! Főbe kene lövetni, vaj agyon ké' ütni! Hogy a suly ötte vó'na meg!...

Ilyen beszéd közben benyúl a kordován csizma szárába, kihúzza a görbe kacrot, s dühében bele-belehasit a fenyőfa ivó asztalba.

Nem érdeklődik a világ dolgai iránt, csak ha szekérszörgést hall, élénkül meg módfelett. Figyel a csöngető hangjára, s ha gyanus a dolog, kihúzza a kacrot és kinéz, vajjon nem Márk Mihály és Fekete Están megy-e sóért Parajdra?...

Árkosi Ferenczi Kálmán.

még 25-én Orbán, mely remélhetőleg színtén nem jön megörvén.

— **Hangverseny.** A Bethlen-kollégium gimn. ifjusága ma vasárnapi évszázó hangversenye d. e. 11 órakor a díszteremben a következő műsorral tartatik meg. 1. Haydn „Katonai szimfóniájából“ az Allegro; előadja a zenekar. 2. Gaal Ferencz: „Népdalok“, énekl. a vegyeskar. 3. Szavai: Kossa Aladár VIII. o. t. 4. „Kurucz nóták“, átírta Veress István, énekl. a vegyeskar. 5. Mozárt „Figaro menyegzője“, előadja a zenekar. A hangversenyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

— **A Kossuth-utoza** végén a levezető csatorna szabályozása miatt pár nap óta szünetel a közlekedés. A szabályozást az eddigi csatorna elégtelensége és azon körülmény teszi szükségessé, hogy az egész Kossuth-utczának 1916 évig bekövetkező aszfaltoztatása esetére állandóbb hidra lesz szükség.

— **Nyilvános köszönet.** A Nagynyedi Prot. Nők Szegényeket és beteget segélyező Egyesülete részére Zeyk Kálmán úr 20 koronát adományozott, mely összegek kézhez vételét köszönettel igazolom. — Zajzon János pénztáros.

— **Vizsgálatok és ünnepélyek a Bethlen-kollégiumban.** A főgimnázium vizsgálati f. hó 15-én kezdődtek meg különböző tantárgyakból. A szóbeli érettségi vizsgálat június 26—29 napjain tartatnak meg. A tanítóképző-intézetben 19-én kezdődött a vizsgálat. A tanító- és kántorkepesítő vizsgálatok június 26—29-én tartatnak. Nyilvános ünnepélyek: Május 21-én (vasárnap) d. e. 11 órakor a főgimnázium ének- és zenekarának évszázó hangversenye a díszteremben. Május 21-én (vasárnap) d. u. 5—1/27-ig a tanítóképző intézet és gyakorló-elemi iskola tornaünnepélye a tornakertben. Május 25-én (csütörtök) d. u. 5 órától kezdve a főgimnázium tornaünnepélye a tornakertben. Május 27-én (szombaton) d. e. 11 órakor a tanítóképző-intézet ifjusági „Gáspár János önképzőkör“ évszázó díszülete. Május 28-án (vasárnap) d. e. a főgimn. VII—VIII. és a tanítóképző-intézet III—IV. osztályának évszázó czellővő ünnepélye és d. u. a koll. ifjuság majálisa a katonai lövőterén. Június 18-án (vasárnap) d. u. 4 órakor a főgimn. ifjusági „Kemény Zsigmond önképzőkör“ évszázó ünnepélye a díszteremben. Június 25-én (vasárnap) d. u. 3 órakor a kollégium évszázó ünnepélye a ref. templomban. Ezen a napon d. e. 11—d. u. 1 óráig az intézet gyűjteményei, d. e. 8—1/210 és 11—d. u. 1 óráig a főgimn. rajzkiállítás (a VIII. g. o. termében) s a tanítóképző-intézet és gyakorló-elemi iskola szülőj- és rajzkiállítás (a VI—VII. g. o. termében) megnyílnak a látogatók előtt.

— **A nagynyedi Daloskör** f. hó 25-én, áldozó csütörtökön este 8 órakor a Bethlen-főiskola dísztermében hangversenyt rendez. Műsor: 1. Mozart. „Don Juan“ dalmű nyitánya, előadja az egyesület zenekara. 2. a) Hetényi A. „Az alvó csókalota“. 2. b) Pusztai E. „Szól a lélekhang“, az egyesület zenekarának kísérete mellett énekl. Ábrahám Margit. 3. Götze „Szerenád“ (D moll) előadja az egyesület zenekara. 4. a) Hubay J. „Lavotha szerelme“ cz. dalműből és b) Farkas Ö. „Tetemrehívás“ cz. dalműből énekel a zenekar kísérete mellett: Bodoni Kálmán. 5. Gaal F. „Balatoni nóták“, énekl. az egyesület vegyeskara. Beleptidij 1 korona. — A dal és a zene mű-

velésében oly szépen működő Daloskört és a fenti időben tartandó hangversenyt ajánljuk közönségünk pártolásába.

— **Nagyponor** (ezelőtt Ponor) községet a nagynyedi posta- és távirahivatal formalmi köréből az alsószolcsvai póstahivatalhoz osztotta be a kolozsvári postai igazgatóság.

— **Adomány jutalomkönyvekre.** A Nagynyedi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársaság a mai napon 150 koronát juttatott kezeimhez oly czélból, hogy ezen összeg egyenlő arányban megosztva, a helybeli áll. polg. leányiskola, áll. el. leányiskola és áll. el. fiúiskola évszázó ünnepélyein kiosztandó jutalomkönyveik beszerzésére fordítassék. Az 50—50 korona adományt az említett népoktatási intézetek igazgatóinak elküldöttem a könyvek bevásárlása czéljából. Fogadja a Kisegítő Takarékpénztár Tek. Igazgatósága a nemes czél érdekében tett adományért e helyen is hálás köszönetemet. Nagynyed, 1911. május hó 17-én. A kir. tanf. helyett: Barcsay Albert kir. s. tanfelügyelő.

— **Difteritisz járvány.** Marosújváron alig mult el a kanyaró járvány, ismét felütötte tanyáját egy ijesztő betegség, a gyermekké réme a difteritisz. Eddig már haláleset és nagyon sok megbetegedés fordult elő.

— **Belefordult a Marosba.** Popa Miklós felsőújvári lakos az erdőből egy rakott szekér fával hazafelé tartott a Maros partján. Egy vigyázatlan pillanatban a négy ökör, mely a szekeret húzta, a partról a Marosba fordult, magával rántva a szekeret is. A megrémült, gazda a faluba szaladt hamar segítséget hozva kötelekkel kihúzták a vízből az ökröket és a szekeret.

— **Beleesett a forró vízbe.** A szülői gondatlanságnak és vigyázatlanságnak áldozata lett egy két éves fiúcska. Balogh Ilia czintosi földműves gyermeke a konyhában játszadozott anyja mellett, midőn az magára hagyta a gyermekét néhány perczre, a fiúcska egy nagy fazék forró vízbe esett. Mire anyja újra bejött a konyhába, a gyermek már teljesen össze volt forrva, úgy hogy borzasztó sebeibe másnap bele is halt. A szülők ellen gondatlanság czímen az eljárást megindították.

— **Nyugtázás és köszönet.** A nagynyedi iparos önképzőkörnek f. hó 6-ikán tartott műkedvelői előadásán felülfizetni kegyeskedtek: Balla Béla úr 5 kor., ifj. Graef János, Králik Vilmos, Mészáros János urak 3—3 kor., Hegyi János úr 4 kor., Gábré Árpád, ifj. Lázár Károly, Fejes Áron igazgató tanár, Laposán Kornél urak 2—2 kor., Kocsis Elek úr 1:50, Tischler Rezső úr 1:40, Nagy Géza, Nagy Lajos vendéglős, Miske Elek, öz. Mátyás Sándorné urnó, Dezső Mózes, Elekes Boldizsár urak 1—1 kor., Szakál Rudolf úr 80 fill., Venczel Miklós úr 50 fill., Sükösd Gábor úr 40 fill., Vas Domokos, Boja Ferencz urak 30—30 fill., mely összegek szives felülfizetéseért fogadják a választmány hálás köszönetét. Nemkülönb a kör elnöksége és választmánya hálás köszönetét nyilvánítja azon urak és urhölgyeknek, kik szives közreműködésükkel ezen előadás megtartását biztosították, névszerint: Fekete Gizi, Benedek Klára, Fekete Erzsébet kisasszonyok, ifj. Aczél Lajos, Horváth Kálmán, Gerendai Albert, Bartucz Endre, Szócs István, Sergely Lajos, Müller Artur, Balázs László, Bogdy Zsigmond, Székely József urak és a ref. egyház iparos dalárdája. —

Nagynyed, 1911. május 19. Az iparos önképzőkör elnöksége.

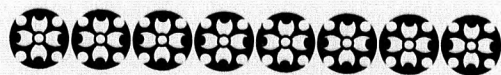
* **Aki már sokféle** hashajtószert használt, nem talál elég dicsérő szót a valódi **Ferencz József-keserűvízre**, oly annyira felette áll e természetertette gyógyvíz az általában használatos hashajtó-szereknek. Ezt tapasztalta dr. Lefèvre az amerikai orvos is, mikor egy érdekes esetből kifolyólag következőkben számol be: „A természetes Ferencz József-keserűvíz egy áldott állapotban levő asszony eldugulásánál csodaképpen hatott. Rögtön megszüntette a hányást és a belső szerveket az egész terhesség alatt rendes állapotban tartotta.“ Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben, eredeti egy literes palackokban.

— **Megették a disznók.** Borzalmas eset történt Székelyföldvár községben. Csegezi János napszámosnak öreg anyját Moldován Mária nyomorék 70 éves tehetetlen öreg asszonyt, amint az udvaron ült két disznó egészen összemarcangolta. Az asszony rémült sikoltására elősiető emberek szabadították ki borzalmas helyzetéből.

* **A poloskák** alapos kiirtását a petével együtt csakis Löcherer-féle Cimexin poloska-irtóval eszközölhetjük, mert a Cimexin-nei érintkező poloskák nyomban elpusztulnak: petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak s többé ki nem kelnek. — A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható: U. Kovács József örökösai gyógyszerterében Nagynyeden, és a készítőnél; Löcherer gyógyszerésznél, Bártfán. 145 2—13

HIRDETÉSEK:

!!!	
TÖBB PÉNZE	
akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és	
tartós szőttesárukat	
CSAK A	
nagynyedi szővőgyárból	
VÉRSZ.	
Árjegyzék ingyen küldetk.	

„M-i-i-t?“ — „Papa megengedte! Hisz valódi **JACOBI-féle ANTINICOTIN** cigarettahüvelyek fadobozban!“

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI“ jel-
51 10—28 zéssel valódi!

266—911. közig. sz.

Hirdetmény.

Nagyenyed város vágóhídi jéggyárának napokénti mintegy **60 tábla jégtermelése** folyó évi június hó 1-től október 1-ig terjedő időre nyilvános árverezésen fog eladatni. Árverezni szándékoznak az árverési feltételeket a városi levéltárban megtekinthetik, az árverés **folyó évi május hó 28-án** délelőtt 9 órakor a városháza közgyűlési termében fog megtartatni.

Városi Tanács.

Nagyenyed, 1911. május hó 20.

152 1—1

Sándor Jenő,
polgármester h.

166—1911. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aranyosmaróti kir. törvényszéknek 1911. évi 1486. vá. t. számú végzése következtében Dr. Török Pál ügyvéd által képviselt Lövy Lipót levai czég javára 6660 kor. 34 fill. s jár. erejéig 1911. évi április hó 19-én fogantatott biztosítási végrehajtás útján le- és felülfozlalt és 1625 kor. 54 fillerre becsült következő ingóságok, u. m.: vendéglői konyha és asztali edények, borok, fehéreműek stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a vizaknai kir. jbiróság 1911-ik évi V. 100 3. számú végzése folytán 6660 kor. 34 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi április hó 5. napjától járó 6% kamatai, 1% váltódíj és eddig összesen 266 kor. 15 f.-ben bírólágn már megállapított költségek erejéig, Vizaknán alólikt által megjelölendő helyen leendő megtartására 1911. évi június hó 1-ik napjának déli előtt 8 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfozlaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Vizaknán, 1911. évi május hó 14. napján.

149 1—1

Székely Ármín,
kir. bir. végrehajtó.

251—1911. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbíróságnak 1910. évi V. 546 2. számú végzése következtében dr. Viski László ügyvéd által képviselt Kolozsvári ügyvédi kamara javára 139 kor. s jár. erejéig 1911. évi március hó 5-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefozlalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m. I látható irasu új írógép teljes felszereléssel nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbíróság 1910. évi V. 546/2 számú végzése folytán 130 kor. tőkekövetelés, ennek 1910. évi július hó 1. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 19 kor. 43 f.-ben bírólágn már megállapított költségek erejéig, helyben az alólikt által a határnapon megjelölendő helyen leendő megtartására 1911. évi május hó 26-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. törvényezikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfozlaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Balázsfalván, 1911. április 17.

151 1—1

Thát György,
kir. jbir. végrehajtó.

7823—1911. sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Pünkösdi

országos vásár

f. évi június 1-től bezárólag június 5-ig

fog megtartatni.

Temesvárott, 1911. évi május hó 16-án,

A városi főkapitányságtól:
Beő Ferencz, főkapitány.**Figyelmeztetés.**

Hasított körmű állatok (szarvasmarha, sertés, juh) felhajtása ezen vásár alkalmával **nincs megengedve.**

A lóvásár ellenben megtartatik.

Bánáti ló-, gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és iparvásár. 150 1—2

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóig, 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozásra szivesen válaszolunk, ha póstabélyeg mellékeljük. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

ELADÓ

egy csak keveset használt teljesen jó karban levő motoros kerékpár

oldalkosárral felszerelve, I-ső rangu Puch-féle gyártmány, 4 lőerejű, villamos gyújtással, szij átétellel, erős ütőgép.

Megtekinthető: Nagyenyeden, Főter 33. sz. alatt Grünfeld Dávid ur udvarában. 148 1—

NESTLÉ gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek

régbevált tápláléka

50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva.

Tiszta alpesi tejet

tartalmaz.
1 doboz 1 kor 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

Egy okos fej

tudja milyen nagy előnyökkel jár a tápszerek használata; azok elsajátítása a háziasszonyok előhaladását bizonyítja.

A dr. Oetker-féle süttőpor, ára 12 fillér, helyettesíti az élesztőt, sültetünk vele kalácsot, tortát, linezi tésztát és sok mindenféle süteményt, és tésztát Használatával a tészta nagyobb kellemesebb, jobb ízű és könnyen emészthető.

A dr. Oetker-féle Pudingpor, ára 12 fillér, tejjel főzve adja a legfinomabb és a legolcsóbb könnyű utánéket gyermekeknek és felnőtteknek.

A dr. Oetker-féle Vanillia-cukor, ára 12 f. használható a csokoládé vanillizálásához, Pudinghoz, tejhez, krémekhez, mártáshoz stb., teljesen pótolja a drága vanilliat. Egy esomag tartalma megfelel 2—3 rúd jó vanillának.

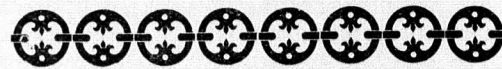
Megfelelő használati utasítás minden esomagon olvasható. Minden fűszerkereskedésben kapható. Recept leiras ingyen. 200 22—26

Dr. Oetker A. Bielefeld és Bécs.
Nagyenyeden kapható Odor Béla gyógyszerésznél.

Kiadó lakások.

2 szoba, konyha, kamra, pinceze, mosókonyha, házhoz hordott ivóvízzel, esetleg vilanyvilágítással kiadó Felszeg-u. 15—23. sz. alatt azonnal, olesón.

136 3—21

Állandó itt tartózkodásra berendezett fogműterem.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy az **állandó itt tartózkodásra modernül berendezett**

fogműtermem

megnyilt. — Minden e szakmába tartozó munkákat a legszakszerűbben és legjutányosabb árban készítek. — **Dr. Rudas Gerő** egyet. m. t. fogorvos, kolozsvári műtermében, évek hosszú során át szerzett praxisom följjogosit arra, hogy a n. é. közönség szives pártfogását kérjem.

Kiváló tisztelettel

Vogel Samu,
fogtechnikus.

Nagyenyed, Rákóczi-utca 13. szám.

Lehető legjutányosabb árak.

141 2—5

Szabadalom m. 3956. Törvényileg védve 141.

ANTICOL

„Anticol” találmány tárgya olyan eljárás, melynek segítségével a lovak ugynevezett — **Kólika** — **betegségének gyors és biztos megszüntetésére** alkalmas szer.

Ezen „Anticol” szerrel Ófelsége 1. sz. Huszárezredénél két éven át végzett kísérletek eléggé igazolják azt, hogy az egyadag beadagolása után **1 1/2 óra múlva** meglepő eredménnyel **teljesen megszünteti a bajt.**

Minden dobozhoz használati utasítás csatolva.

Egy doboz, mely két Anticol adagot foglal magában, 4 kor. Négy adag 8 kor. Hat adag 12 kor. stb. folytatólag nagyobb mennyiségben is jelzett árban megrendelhető a feltalálónál:

MAYER IGNÁCZ

FIR. FŐÁLLATORVOSNÁL

— BRASSO. —

A „Nagyszebeni Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyújt

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyújthatók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

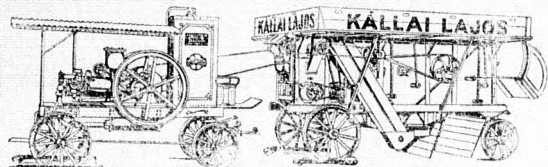
LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

255

„A köztudatba ment át,“

hogyan csakis

Kállai Lajos motorgyára

Budapest,

VI., Gyár-u. 28. szám

szállítja teljes jótállás mellett a leghíresebb motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!

Kállai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

139 2-25

LAPP HENRIK

MÉLYFŰRÁSOK

magyar részvénytársasága

BUDAPESTEN

Jroda: Gyár:

v. Bálthory-utca 3. | X. Kőbányai út 47.

Telefon: 114-16 (Interurban) Telefon: 157-72

ELVÁLLAL

MINDENMÉLY FŰRÁSOKAT

a legnagyobb mélységig

minden célra

Gyárt és javít

MÉLYFŰRÁSI GÉPEKET, SZERSZAMOKAT ÉS ESZKÖZÖKET.

Legjobb referenciák!

**KOBRÁK
CZIPŐK**

a legjobbak.

KAPHATÓK

Nagyenyeden és vidéke részére kizárólag

a Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezettel.

153 7-24

MENDEL SÖRFŐZŐDE ÉS KERESKEDELMI R.-T.

TORDA.

Alsófehérmegyei raktárak:

Nagyenyedi főraktár

házi kezelésben

Wohner Rudolfnál Szentkirály-u.

Gyulafehérvár:

Weill Bélánál.

Tövisen:

Nemayer Mihálynál.

Balászfalván:

Dániel Ferencznél.

Ajánlja a Magyar Védő Egyesület által és a temesvári nemzetközi kiállításon legnagyobb díjjal, a „Grand prix“-vel kitüntetett

tordai Korona-sörét.

Továbbá bajor módra gyártott sötét

MALÁTA (Bock)

és nehéz világos

dupla márcziusi söreit.

Figyelem!

Csak akkor kap eredeti

tordai Korona-sört,

ha a cég vignettája az üvegen rajta van!

104 1-

FIGYELEM!
„AIDA“ VERGE és „BLUE STAR“ CONTINENTAL

CIGARETTAPAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIÁK.
::: ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL! :::

Legjobb ajándék

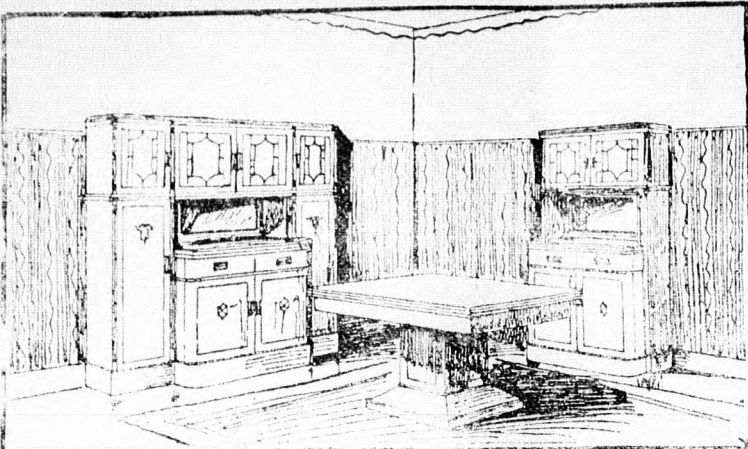
a tartós és olcsó **hazai szőttesáru** Arjegyzéket ingyen s bérmentve küld
Lingner György szövőgyára Nagyenyed

BUTOR-

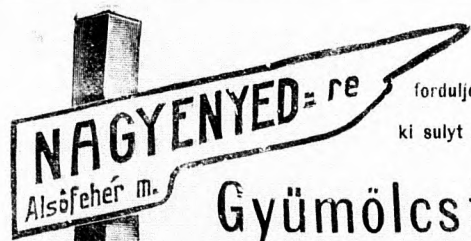
RAKTÁR.

KUNSGH ANTAL

épület- és bútortervező
NAGYENYED, Rózsá-u.
a vá megyeházzal szemben

Eivállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmegbecsültebb jótállást vállalja. Nagy választék vas- és rézbútorokban, ugyancsak mindennemű kárpitozott bútorokban.

forduljon minden érdeklődő,
ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték

sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kertésznövények,
bogyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok

európai és amerikai szőlő és gyökéres vesszők.
(Oktató díszjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Dietrich Gyula

ötvös mester és ékszerész

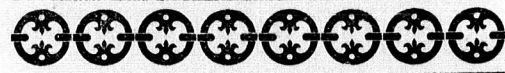
KOLOZSVÁR.

Arany-, ezüst-, vas-, bronz-, porcellán- és fa- *régiségeket* megbízatásból vásárol, esetleg megértékel, vagy utasítást ad.

Hagyatéki árverésen mint vevő részt vesz. Arany, brilliáns ékszereket, ezüst tárgyakat bármily összegre készpénzzel azonnal vásárol. Levélbeni megkeresésre azonnal válaszol. 60 26-50

Sürgőnyozim:

Dietrich ékszerész Kolozsvár.

Eladó ház.

Rózsá-utca 7. szám alatt egy ujonan épült **2** emeletes ház eladó.

Értekezhetni ugyanott. 48 23-

HIRDETÉSEKET

legjutányosabban felvesz kiadóhivatalunk.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Résztvénytőke 600.000 korona.	Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapírokat. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett. Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

47 1—

Olcsóbb! A „Dr. Just“ Wolframlámpa Olcsóbb!

minden helyzetben ég. Fénye állandó egyenletes fehér. Kiválóan tartós és a szénszálas izzólámpával szemben 70% áramot takarít meg. Kapható Nagyenyeden darabonként **2 korona 20 fillérért**

Winkler János kereskedésében.